

Nedėlinis laikraštis
"LIETUVA"
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata ant metų:
Amerikoje.....\$2.00
I Europoje.....\$3.00
I Užmari.....\$4.00
"Lietuva" spausdina Kauno Konstitucijos ir kitokių lietuviškų, lenkų, rusų ir anglų kalbomis.
Užrašant "Lietuvą" reikia draugai ir prenumeratą prisiimti. Prisiimdamas prisiima atsakymą už tai.
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed to:
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 26

CHICAGO, ILL., PETNYCIA, 29 Berželio (June) 1900 m.

Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

Sziaurini Amerika.

Ant atsibuvusios Philadelphia republikonizkos partijos konvencijos, kandidatų ant prezidento likosi pastatytas dabartinis prezidentas McKinley, ant vice prezidento New York gubernatorius Roosevelt. Ar vienok per rinkimus, kurie atsibus sį rudenį, pereis tie, ar kiti kandidatai, dabar dar nieks ne gal įspėti. Programas republikonizkos partijos mažai kuom skiriasi nuo to, koks buvo pirmą kartą renkant McKinley, taigi: dideli multai ant svetimų taworų, drutimas kariszkų pajėgų, platinimas Amerikos waldyby, ir įtek mės kituose krasztuose, kur tas yra galimu, aukšniai pinigai ir ant galo apsunकिनmas swetimos ateiwytės i Ameriką; prie republikonų partijos programo priguli teipogi wedimas tolesnės kowos ant Filipinų, jeigu filipiniečiai ne norės pasiduoti.

Tuom tarpu kowa ta ant tū laiminyų salų traukiasi toliaus, pasikėlimo amerikonas ne pasiseka suwalyti, nors jis traukiasi per isztisus du metu ir nemažai jau amerikonas pinigų ir kareivių kasztawo. Į atwirus muszios su didesniems pajėgoms pasikėlėliai ne stoja, mažus gi pulkelius, nors ir sumusza, tas ne daug sweria ant tolesnio pasikėlimo. Neįgeidui todėl, jeigu Amerikos randas griebiasi wiskų budy ant suwalydmo pasikėlimo. Isz pradžių prezidentas McKinley ne norėjo prileisti nė jokių tarybų, atsiskė iškalawyti filipiniečių reikalawimų, bet nuo ję reikalawo wiszisko pasidawimo ant jo malonės ir ne malonės; toliaus bandė apszaukti pasikėlėlius paprastais žmogždžiais ir kaip tokius bausti. Reikalawimai ir bauginimai ne padarė nė jokios įtek mės ant pasikėlėlių ir jie wis ne matė reikalo wisziskai pasiduoti ant prezidento už jo tarnų malonės. Tuom tarpu už gimė maisztai Chinuose, kur įkiszti dideli amerikonų kapitalai. Ant apgynimo tų reikalų, besitraukiant maisztams ant Filipinų, pritruko pajėgų. Prezidentui atėjo pabandyti gerumu patraukti filipiniečius ir iszklausyti jų reikalawimų. I Manilę likosi suszaukti filipiniečių reprezentantai, kitus pasocytus kaliniuose paliuosawo, idant ir tie galėtų dalywanti apdribime reikalawimų; likosi pagarsintais atleidimas kalcyų wisiems tiems pasikėlėliams, kurie padės ginklus. Susirinkę filipiniečių reprezentantai apdribo projektą reikalawimų, terp kurių swarbiausiu buvo: idant zokoniškai butų praszalinai; sziaip gi filipiniečiai sutinka priimti Amerikos wirszinjystę. Reikalawimus tuos padawė jenerolui McArthur, kuris juos priėmė, iszėjus reikalawimo, idant butų iszwyti zokoniškai, kadangi tas priguli nuo ciwiliszkų waldžių. Ar dabartinis nuolankumas Amerikos waldžių iszduos geresnius waisius, ne galima žinoti. Jis but iszdawęs waisius isz pradžių, dabar gi terp filipiniečių mažai likosi užsitikincinių ant amerikonų teisingumo.

Karė Afrikoj.

Kaip stowi dalykai pietinėj Afrikoj, tikrai nežinia, kadangi isz ten dabar ateina wien priesztaraujancios žinios. Syk anglijonai garsina, kad dideli burų pulkai pasiduoda, atiduoda ginklus, tai wėl kad trukiai wėdanti amuniciją ir maisto produktus angliški kariaunai turėjo sugrižti, kadangi kitai butų patekti į burų rankas. Lordas Roberts iszdawė proklamaciją i Transvaalijos gywentojus, gaidindamas juos, kad jeigu telegrafų drautai taptų nupjaustyti, tai wisose aplinkinėse bus iszdegtos wisos burų farmos; farmų burų jenerolo de Wett iszdego. Kadangi ginantiems sawo krasztą nuo isjweržusių prieszų kariauna traukiamą pryszakin, tai pagal tas pacias terptautiskas tiesas, kuorių iszdirbimas ciwilizuotiems krasztams kasztawo daug kraujo, lordas Roberts ne turi tiesos naikinti turtus ginancinių sawo tēwyg; tokiu budu angliškos kariaunos wirszinjiskas yra lauztojumi terptautiszkų tiesų.

Apie prezidentą Kruegerį angliški laikraszcziai leidžia į swietą wisokius paskalus: syk garsina, kad jis sutinka pasiduoti anglijonams, jeigu jie daleis jam pasilikti Transvaaliu; tai wėl leidžia paskala, kad jis, surinkęs, kokius tik galima buvo, pinigų, ant holandiszkio laivo iszkeliawo i Europą, apledo sawo gimtinę krasztą. Dabar wėl užgina tam, ką pirmias raszė. Pagal dabartines žinias, Krueger yra kalnuočiausioj Transvaalijoje daly, kur traukiasi wisa po wadowyste Bothos esanti burų kariauna, turinti apie 20000 kareiwų. Nė esantis Transvaaliu Bothos, ne besiprieszinantis Oranijoj jenerolas de Wett, kaip anglijonai prisiima, neįgeidui todėl, jeigu Amerikos randas griebiasi wiskų budy ant suwalydmo pasikėlimo. Isz pradžių prezidentas McKinley ne norėjo prileisti nė jokių tarybų, atsiskė iškalawyti filipiniečių reikalawimų, bet nuo ję reikalawo wiszisko pasidawimo ant jo malonės ir ne malonės; toliaus bandė apszaukti pasikėlėlius paprastais žmogždžiais ir kaip tokius bausti. Reikalawimai ir bauginimai ne padarė nė jokios įtek mės ant pasikėlėlių ir jie wis ne matė reikalo wisziskai pasiduoti ant prezidento už jo tarnų malonės. Tuom tarpu už gimė maisztai Chinuose, kur įkiszti dideli amerikonų kapitalai. Ant apgynimo tų reikalų, besitraukiant maisztams ant Filipinų, pritruko pajėgų. Prezidentui atėjo pabandyti gerumu patraukti filipiniečius ir iszklausyti jų reikalawimų. I Manilę likosi suszaukti filipiniečių reprezentantai, kitus pasocytus kaliniuose paliuosawo, idant ir tie galėtų dalywanti apdribime reikalawimų; likosi pagarsintais atleidimas kalcyų wisiems tiems pasikėlėliams, kurie padės ginklus. Susirinkę filipiniečių reprezentantai apdribo projektą reikalawimų, terp kurių swarbiausiu buvo: idant zokoniškai butų praszalinai; sziaip gi filipiniečiai sutinka priimti Amerikos wirszinjystę. Reikalawimus tuos padawė jenerolui McArthur, kuris juos priėmė, iszėjus reikalawimo, idant butų iszwyti zokoniškai, kadangi tas priguli nuo ciwiliszkų waldžių. Ar dabartinis nuolankumas Amerikos waldžių iszduos geresnius waisius, ne galima žinoti. Jis but iszdawęs waisius isz pradžių, dabar gi terp filipiniečių mažai likosi užsitikincinių ant amerikonų teisingumo.

Angliszkas randas ketina 12000 kareiwų iszeiti isz Afrikos i Chinus. Neparanku wienok tį padaryti, kol burai galutiniai ne pergalėti, todėl tai Roberts ir kalbina juos prie pasidawimo. Į angliškas wakarinės Afrikos waldybas sutraukė 2000 kateiwų, kuriuos siunčia i pagelbą pasikėlusių negrų apstotam miestui Kumasi. Užsidarę czia anšaijoni kalis kartus bandė iszeiti, bet pasikėlėliai kiekwieną iszeijimą numuszė atgal.

Rytini Azija.

Karė wisų didesnių Europos wieszpatyszių, teipogi Amerikos i Japonijos su Chinai jau isztikro prasidėjo. Pirmas susizmusas atsitiko porte Taku. Chiniszką regulariszką armiją pradėjo szauyti i porte stowincius Europos wieszpatyszių karieszkus laiwus ir szaudė gerai, kadangi wienas maskoliszkas laiwis liko iszmestas i padanges, o du angliški paskandyti. Nuo užpultų laiwų iszlipo ant kranto kariauna ir po smarkiam musziui twirtinę užėmė. Tame pirmutiniame susizmuzime daugiausiai nukentė maskoliai, kadangi 16 kareiwų likosi užmuszę, o 45 suzeisti.

Kaip stowi dalykai Pekine, to nežinia, kadangi isz czia ateina priesztaraujancios žinios ir tai wien isz chiniszkio szaltinio. Ar Europos ambasadoriai dar gywi, laisde nieks nežino, kadangi jie pats nė jokių žinių atsiųsti ne gal. Isz chiniszkio szaltinio ateina žinios sako, kad ant swetimų ambasadorių nieks ne užpuolė ir buk; jie apsaugoti chiniszkio rando kariaunos. Priesztaraujancios žinios ateina ir apie likimą isztraukusios po wadowyste admirolo Seymuro kariaunos ant apgynimo europiečių ir ambasadorių Pekine. Pagal wienas žinias kariauna ta prisigriebė i Pekiną ir rado wisus ambasadorius swikus. Buk nuo sziaurių atėjo i maskoliszką kariauna ir ji laiko sziaurinę i wakarinę Pekino dalį. Pagal kitas žinias ta susidėdinti isz 2000 wisokių tautų kariauna ant kelio likosi chiniečių swisus iszskersta; jai chiniszką armiją ne leido traukti toliaus, pergalejo susitikime. Kaip wienok su tuom yra isz tikro, to nieks nežino.

Chiniszką regulariszką armiją užpuolė ant miesto Tien Tsin, kanuolių szuwalis iszgruovė europiečių apgywenty miesto dalį. Skaitlių užpuolki paduoda ant 20000 kareiwų su kuo geriausias ginklais, iszmokytų wokiszkų ir maskoliszkų oficerių. Mat dabar mokintiniai tų mokslų kreipia priesz sawo mokintojus. Iszodydžius kariaunos wirszinjiskas kariauna ant pagelbos apstotam miestui Tien Tsin ne galėjo i miestą prisigriebti, kadangi jos ne leido daug skaitlingesnės gerai iszmokytos ir apginkluotos chiniečių pajėgos. Muszyje likosi užmuszti terp kitko 4 amerikoniszkų kareiwai, o 7 paszauti, daugiausiai užmuszę yra jaunūzės i maskolių: maskolių užmuszė 150, o paszowė 300 kareiwų. Terptautiszkos kariaunos po tuom miestu yra 3000 priesz 20000 chiniečių. Padėjimas europieiskos kariaunos susidėdancijos isz 10000 kareiwų, isztraukusios nuo sziaurių i Pekiną ant iszliuosawimo ambasadorių teipogi gana pawojingas, kadangi ant jos kelio stowi 360000 geriausių chiniszkų kareiwų, su kuo geriausias ginklais. Ant sawo waldymo chiniečių pasikėlimo reikės mažiausiai 200—300000 kariaunos. Tiek įstengs nusijusti

susidėjusios i kruwą Europos wieszpatyszės, Amerika ir Japonija, bet wisus apima baimė, kad terp wisokių tautų kariaunos ne užgimty ne-sutikimai, kurie galėtų pagimdyti baisę karę terp pačių chiniszkų maizetų suwalydmo ję. Dabar Chinuose daugiausiai kariaunos turi Japonija i Maskoliją; prancuzų, wokiečių ir anglijonų yra wos keli tukstancziai, bet wisie tie krasztai siunčia i Chinus daugias laiwų ir kariaunos.

Tuom tarpu, jao ilgias Europos kariauna ne įstengia palmti wirzų ant chiniszkos, jao, niekiaus, kadangi per tai chiniečiai įgauna wis daugiau drąsos. Maisztai tie priesz swetimtauciusz platinasi su neiszpaskytu greitumu, apima net tuos krasztus, kur pirma dar nekeitimas swetimtauczių ne buvo apszaukę. Mieste Cantone boxerai iszlipino proklamaciją, kuriose liepino muszti: wokiečius, prancuzus, amerikonus ir anglijonius, i wienas waikas. Bledį czia ugnies padarytą skaito ant 175000 rubl.

Staigų mirzių buwo 15, užmuszę 3, waikas motinos užsmagtas 1, patšudysezių 3, ne gywėlių rado 6.

Wagystų policijai užmelduota 27, daiktų pawogta už 2046 rublių, pinigų gi 2569 rubl. Arklių pawogta: Trakų paw. 6, Szwentų 3, Aszmėnų 1, Disnos 6, Lydos 9, Wileikos 6; isz wisio gi 31.

Maskolija.

Pereitą sanwaitę Peterburge staiga pasimirė, gerdamas kawą, maskoliszkas užrubežinių dalykų ministeris Murawjew, paeinantis isz tos pacios giminės ką buwęs kitą kart Lietuvos budelis. Angliški laikraszcziai buwo paleidę net paskala, kad Murawjew Po biednosocwio partijos likosi nuodintas. Sunku wienok tam tikėti, kadangi wesi užrubežinius Maskolijos reikalus Murawjewui gana sekėsi, o i widurinius reikalus, koki i Pobiednosocwio szalininkų rankose, pasimiręs ministeris negalėjo kiztiesi, iszėjus susizsuzim su popiežiumi. Wietoj Murawjewo wedimui užrubežinių reikalų caras paskyrė tuomtarpu pasimirusio pargelbinją, baroną Lamsdorfą. Tas, žinoma, wės Maskolijos užrubežinę politiką tais paciais keliais ką ir Murawjew, kadangi ir pirma isz wien su pasimirusiu ant tos diwos darba wosi, todėl pažįsta gerai wisas ano paslaptis.

Maskoliszkų laikraszcziai pradėjo smarkiai užpildinti ant Wokietijos, buk tojė stowi Maskolijai ant kello Chinuose, stowi Maskolijos priesz pusę. Tę užpildinėjimai priwerti Wokietijos randą atsiliepti per sau tar naujancius laikraszczius, kad ta Wokietija ne tik ne mislyja Maskolijos stabdyti Chinuose, bet eina su ja iszwien.

Isz Lietuvos.

Isz Minsko gubernijos.

Minsko gubernijoj Peterburgo didžurtis, žydas Poliakow ir Loddiaus fabrikantas Poznanski, sutwėrė didelę kompaniją su pusantro milijono rublių kapitalo. Kompanija ta parengs miestely Dubrowka, ant žemės prigulincijos kunigaikszcziai Lubomirskiai, didieles wėrpinycijas ir audinycijas medwilnės, kanapių, linų, džiutos. Už pusantro milijono rublių galima gražias dirbtuws parengti. Kada tas atsitiks, Lietuvos linų augintojai turės bent kur linus pardawinėti; i užrubežius musų linus paliowė sūnė.

Naujos paczto stacijas.

Maskoliszkas randas nutiesė telegrafą i miestelį Nowoselng. Garteno gubernijoj ir czia parengė telegrafo staciją. Ant wasaros, kariaunos susirinkimo wietose parengė paczto stacijas: Dinaburgo kariaunos stowyklose, Babruisko kariaunos stowyklose, Birsztownose (maudynių wietoj), Wilniaus gub. ir Elguloj, Kauno gub.

Isz Wilniaus gub.

Pirmoje pusėje gegužio mėnesio Wilniaus gubernijoj buwo isz wisio 39 gaisrai, kurie užgimė: 7 nuo neatsargumo, 7 nuo ne walytų suodžių kaminuose, 1 nuo padegimo ir 24 nuo nežinomų priezasczių. Wisuose tuose atsitimuose ugnelė pridirbo bledies ant 225330 rubl. Didžiausias gaisras buwo miestely Dolgino-we, kur sudėgė 161 namas su wisais krutancziais gywentojų turtais, teipogi dwi moteriszkės ir wienas waikas. Bledį czia ugnies padarytą skaito ant 175000 rubl.

Staigų mirzių buwo 15, užmuszę 3, waikas motinos užsmagtas 1, patšudysezių 3, ne gywėlių rado 6.

Wagystų policijai užmelduota 27, daiktų pawogta už 2046 rublių, pinigų gi 2569 rubl. Arklių pawogta: Trakų paw. 6, Szwentų 3, Aszmėnų 1, Disnos 6, Lydos 9, Wileikos 6; isz wisio gi 31.

Isz Wilniaus.

Wilniuje 1897 m. parengė wakarinis kursas specialiszkų mokslų saaugosims, kaip antai: chemiszkos technologijos ir buchalterijos. Kursai tie parengti prie realiszkos mokyklos. Ant nelaimės, skaitlius mokintinių net nesidaugina, bet eina mažyn: 1898 m. per I pusmetį lankė juos 50 mokintinių, per antrą gi pusmetį 88; pernai gi per I pusmetį buwo jau tik 37, o per II 49 mokintiniai. Terp kursų lankytojų I pusmetįj pereitų metų buwo 31 žydas, 2 stacziatikai, 3 katalikai ir 1 liuteronas. Lankanti kursų už mokslą moka po 1 rubl.; ant jų užlaikymo miestas isz sawo kasos duoda po 300 rublių ant metų paszelpos.

Tarnaujanti pas užlaikytojų bufeto ant geležinkelio stacijos Wilniuje, Marė Žukelytė, pawogė 15000 rublių. Žukelytė likosi priimta už nesziotę i žindytoją, mažo waiko ir kada bufeto sawininkas iszeijo isz namų, ji atidare komodą, isz jos iszėmė 15000 rubl. procentinėms popieroms ir 300 rubl. gatawais pinigais, palioko waiką ir pabėgo. Sugrįžęs namon bufeto sawininkas tuojus užtėmyjo wagystą ir apie tai pranezė policijai. Wagilka likosi su arezutuota pas gimines. Isz pawogtų pinigų spėjo ji iszeisti tik 1 rubl. 80 kap., už kuriuos sawo giminės pirkio degtinės ir užkandį.

Wilniaus Draugystė Wasarinų besimokinantiems kolonijai ant szios wasaros iszissuntė 12 mokintinių Wilniaus mokyklų i Assern sanatoriją, netoli Rygos, ant pafaisymo jų swiekatos su pagelba swieko juriu oro.

Wilniaus miesto roda ant szų metų neima nė jokio užmokescio nuo galwijų laikymo miesto twartuose parengtuose prie pjowynczių; mat tuom miestais tiki ai pakelti prekystą galwijas. Isz tikro, panaikinus užmokesci, wis daugias galwijų prekygų naudojasi isz miesto twartų, daugias galwijų atgabena i miestą. Užperituose metuose, kada už wietą miesto twartuose reikėjo mokėti, juose buwo tik 23926 galwijai, pernai gi buwo 41926,

taigi bewiek dusyk daugias. Pasidaugino wienok per tai tik skaitlius galwijų atgabentų isz Maskolijos, užtai skaitlius wietinių žymiai sumažėjo. Pasimažino teipogi skaitlius atgabentų i miestą ant papjowimo awių ir tai net ant 2000. Skaitlius atgabentų ant paskerdimo kisulių pasiliko bewiek tas pats.

Wilniaus miestas ant sawo reikalų rengias iwesti mokesztų nuo arklių ir nuo wėžimų. Toki mokeszcziai nuo seniai yra didesniuose Maskolijos miestuose, teip: Rygoj ir Odesoj turisti arklių turi mokėti po 10 rubl. kas metų už kiekwieną arklį, Peterburge 12 rublių, Dorpatė 8 rubl., Kaune 3 rubl. Wilniuje už kiekwieną arklį reikės mokėti po 10 rubl., o už kiekwieną wėžimą 5 rubl. Mieste yra dabar 285 arkliai ir 199 wėžiniai (kareiwų ir oficerių arkliai ne priskaityti, kadangi ant jų miestas ne gal nė jokių mokeszių uždėti). Tokių budu isz to szaltinio miestas kas metų surinks po 3800 rubl.

Wilniaus priemiesty Sultaniszkai, ypacz terp sentikių maskolių smarkiai siauczia ligos, ypacz gi laszuotos sziltinės, kurias atwiko czia muringikai i Wilniję jieszkoti darbo atkakę isz Dinaburgo ir isz kitų Witebsko gubernijos miestų. Laszuotos sziltinės siauczia smarkiai miestuose Witebsko gubernijos. Liga ta labai pawojinga ir nuo jos daug žmonių mirzta.

Wilniuje, už paskirtus barono Hirsch 200000 rublių stato specialiszkus namus, kuriuose bus pigus ir swieki gywenimai neturtingiems žydoms. Gywenimų tuose namuose bus 200, kiekwienas gywenimas bus isz wieno arba dwiejų kambarių ir wirtuws. Randa ant metų po 30—60 rublių. Apart gywenimų, tuose namuose bus parengti wisokių amatų warstotai neturtingiems amatininkams, pardawinyczia wagomų daiktų, mokykla ir prie glaudos namai waikams ne turtingų žydiszkų szeimynų. Namus tuos baigia statyti ir kaip girdėt, wėliaus pastatys dar kitus tokius jau.

Isz Kauno.

2 d. gegužio, už neseniai czia parengto parko, tarpkalnė, rado užmuszta žmogų, matomai darbinįką kokios Kauno dirbtuws. Atkakus ant tirinėjimo užmuszystos policijai, ganantis aplinkinėse banda piemenaitis papasakojo, kad tį žmogų nuszowė kareiwai. Piemenaitis matė, kaip kareiwai su karabinais rankose wijo wyriskį i merginą. Beileidžiant bėgantiems i tarpkalnė, kareiwai szowė ir isz tarpkalnės iszbėgo wien mergina, wyriskis likosi užmusztas; mergina teipogi turėjo but paszauta, kadangi piemenaitis matė, kad ji ne galėjo pakelti rankos. Po szuwiui kareiwai nuėjo sawo keliu, o mergina, apsiwinyojusi perszautą ranką, nuėjo i miestą. Užmusztas wyriskis matyt maskolius, kadangi ant krutinės turėjo stacziatikiszką kryžių, bet kas jis yra, už ką kareiwai ji nuszowė, to dar nesuekė. Atsitikimą tį tirinėja dabar waldžios.

Amerikoniszkos maszinos Lietuwoj.

Garteno žemdarbystės draugystė parsigabeno isz Amerikos daug wisokių wartojamų amerikoniszkų žemdarbių maszinų, kaip autai: maszinų pjowimui rugių, szieno, grėblių, plugų, akėzių ir tt. Dabar tų maszinų atėjo ant wietos 8 pilni wagonai, bet tai dar ne wisas. Wisos tos maszinos paerna isz Osborne & Co. dirbtuwių.

Isz Augustawo, Suwalkų gub.

6 d. berželio siautė czia bausus gaisras, kurisai isznaikino bewiek trečiąją dalį miesto. Sudegė apie 300 namų su wisais gywentojų turtais, neskaitant ne gywenamų trioby. Ant gesinimo gaisro, kurio wietinėms pajėgoms ne galima buwo suwalyti, isz Suwalkų atkako ugnagesiai, kuriems ant galo pasisekė ugnį suwalyti.

Sausmetis.

Isz Lietuvos ateina žinios apie baisų sausmetį, koks czia dabar yra. Kaimuose ir miestuose žmonių uuperka miszias ant iszpraszymo lytaus. Stoka lytaus duodasi jausti wisoj Lietuwoj. Žolė neželia, wasarajai ypacz ant augstesnių dirwų pagelto, rugiai wos pawogo ant sprindžio, o jau leidžia warpas. Jeigu greitai neuzeis lytaus, lygiai wasarojus, kaip ir žieminius jawus daugelį wietų reiks laikyti už su wisu prazuwusius.

Amatų mokyklos.

Maskoliszkai laikraszcziai iszeinanti Lietuvos garsina, kad wisuose didesniuose miestuose žyda ketina uždėti žydoms amatininkiszkas mokyklas, ant iszplatinimo amatų, kadangi mat prekysta ne gali jau prisiweisusį Lietuvoj žydy iszmaityti. Apart amatų, tose mokyklose moksks teipogi maskoliszkos kalbos, Maskolijos istorijos ir geografijos. Apie amatų mokyklas reiktų pasirūpinti i krikscziionėms.

Leidžia lietuwiszkus darbinjkus.

Wokiszkai laikraszcziai garsina, buk ant reikalawimo Prusų žemdarbių, kurie nuo seniai skundžiasi ant stokos darbinjku, randa sutiko įleisti lietuwiszkus ir lenkiszkus darbinjkus i Prusus, kurie galės ir ant ilgias czia pasilikti. Žinoma, jeigu waldžioms koks isz darbinjku ne patikr, wisa gali ji laukan iszwyti.

Jawų prekės.

Pereitą sanwaitę i lietuwiszkus jawus ir kitokius produktus mokyklai Wilniuje: už pudą rugių 75—76 kap., miežių 75—80 kap., grikių 90 kap.—1 rubl., pupų 1 rubl. 10 kap.—1 rubl. 40 kap., awių 70—72 kap. Pudas suduto swiesto 10 rubl.—11 rubl. 25 kap.; pudas szieno 55—60 kap., sziaudų 22 kap.

Padėkawojimas.

Neseniai patekusiam i mano rankas 19 nr. "Lietuvos" atradau linksmą ir dël mangs žinį, juog gywenantieje Thorp'e patogus bei paweikslingi musų tēwynainiai, d. 22 balandžio kėlė tautiszką szwentę, laike kurios atsiminta ir mano menkokų ant Lietuvos labo darbų, gerta ant mano swiekatos ir t. t. Swetimate kraszte, toli nuo Lietuvos bei lietuwių ir suukiamie nuliudime, isz priezasties susilpnėjusios swiekatos, esancziam, man didelę linksmybę bei pastiprinimą suteikė ta žinia, juog susirinkusieje ant jubilejaus tautiečiai atsiminė ir mano truso, padėto dalykuose pakėlimo musų kalbos bei tautos. Kadangi man asabiszkai n'yra galima wisiems padėkawoti už apwaiszcziojimą i mano 25 m. sukaktuwijų szwentės, asz pasi-naudoju tik isz tos progos, per "Lietuvą" wisiems musų partijotams, ant to jubilejaus dalywawusiems, mano szirdingiausią "aczią" isztardamas. Lai gywuoją musų tēwynę per amžių amžius!

Sanatorium in Parkersdorf bei Wien.
9. VI. 1900 m.
Dr. Basanawyczius.

Isz Amerikos.

Buru delegatų grįžta namon.
Atkakę į Ameriką įsiekėti už-
tario burų delegatų grįžta at-
gal; New York gyventojai pe-
reitą utarniko dieną delegatams
parengė susirinkimą ant atsisve-
kinimo. Rodo gyventojai dele-
gatus priėmė širdingai, išreisz-
kė pritarimą kariaujančioms už
liuosybę burams, bet toks prita-
rimas ne daug gėlbės. Pagelbos
nuo rando, jo užtarnimo burų de-
legatų ne rado.

Gražina atgal.

Atkakę į New Yorką perein-
sanvairę airiški revoliucijoni-
riai Mullett ir Fitzharris tampa
Amerikos valdžią sugrąžinti at-
gal į juos gaudančių anglisčių
valdžią nagus. Jie skundžiasi
ant Amerikos valdžią šurkštuo-
mo ir sako, kad taip jų ne laik-
nė Airijos kaliniuose. Matyt to
dėl, kad kasikl žmoniszkumo,
amerikoniszi urėdinkai stovi
daug žemiau už anglisčių.

Blėdys lytu padarytos.

Blėdys lytu padarytos laukams
szete Mississippi yra labai di-
dels. Ant didelių plotų nupjėtus
kwiečius nunesė užtvėnė wan-
dens. Wasarinius augmenis dau-
gelyj vietų taip nuplovė, kad
visai ne, bus ką rinkti.

Karscziai.

Szete Utah užstojo dideli
karscziai. Kada Chicagoj oras
atsalo, szete Utah 21 d. beržė-
lio buvo dideli karscziai, Fah-
renheito termometras rodė 102°
szilumos szėlyj.

Specjalistas.

Mieste Frankforte, Ky., szeto
kasierius pametė kasos raktus ir
nė jokiu būdu kasos ne galima
buvo atidaryti. Ant galo val-
džios iš kalinio pareikalavo pa-
gelbos pasodytų čia kasų ardy-
tojų. Kalinio užvežda atsiuntė
tokį specialistą ir tasai į bertainį
valandos kasą be rakto atrinko.

Prigawyste Havanos uniwer-

Ant salos Kubos pasirodė nau-
jos prigawystės, szuom kartu
Havanos uniwersitete, kurį poli-
tikieriai laikė už meliama karve.
Lektoriai turėjo algos po 2400
dol.; tokių buvo 72; algos profe-
sorių buvo dar didesnės, o tarp
jų buvo net toki, kurie lekiųj
visai ne skaitė, emė vien algas.
Užlaikymas uniwersiteto kas-
ta-vo milijonus, o studentų jame
yra tik 450.

Muilo kastynes.

Muila dirba fabrikai; dabar
wienok, kaip paduoda laikras-
tis "Engineer", ne toli Ashcroft,
Britiszkioj Kolumbijoj, surado
didelius plotus padirbo
muilo, kur parengė jau kastynes.
Muilas tas sudeda iš borakio ir
sodos. Pjausto jį kaip paprastą
muilą į smolius. Tokiai muilas
tinka lygiai ant maszgojimo wiso-
kių daiktų, kaip ir ant skalbimo.
Suwienytose Walstijose yra mu-
lo kastynės: Dakotoj, Kaliforni-
joj ir Newadaj.

Siausmo pasekme.

New York. Tarnaujantis Man-
hattan Chemical Co. dirbtu-
wese weđėjas Stolner weđė iš
dirbtučių exploduojančią mel-
winę ir eterp. Wažuojant per
Mott ulyčią, mokintinis mok-
slainės, lenkas Blindorski, imetė
į weđimą degančią žariją ir pa-
gimdė eksploziją, kurios weđėjas
likosi sužeistas. Neiszmingtas
waikyszczias, kuris per nesupra-
tintą pagimdė eksploziją, likosi
suarszcztuotas.

Pintgal pancziakoj.

CINCINNATI, OH. Waikai susi-
rinkę ant Wade ul., wienoje a-
pleistoje rusyjo rado pancziaką
pilną pinigų. Waikai pinigų
gawo palaidę už wartojamas prie
loszimo markes ir su joms loszė.
Atlikusius su pancziaka parsine-
szė namon sunus naszłės Krome-
rienės. Pancziakoj buvo dar
\$230 auksiniai pinigais. Mote-
riszkė tuos pinigų atėmė nuo
waiko ir nunesė ant policijos sta-
cijos. Ant rytojaus ant policijos
atėjo Millerienė ir papasakojo,
kad neseniai jį wagiliai pawogė
pancziazką su \$300. Policija wienok
jį pinigų nedavė, bet tirinėja,
ant kiek jos pasakojimas gali but
teisiogas.

Maras Meksike.

Mieste Guayamas, Meksike,
kaip paduoda "Globe Democrat",
tarp chiniečių, atkakusių čia iš
Suwienytų Walstijų Sziaurinės
Amerikos, apsirėiszkė azijatiszkas
maras. tarp jų chiniečių apsi-
rgo 30 ypātų ir daktarai ligą lai-
ko už marą; dalis apsirgusių nu-
mirė. Chiniečius atakyrė nuo
kitų gywentučių, kad neisplatintų
ligos.

Explozija.

HAMBURG, N. Y. Lentų pjowi-
nycziose Edene, 6 mylios nuo
Hamburgo, explodawo garinis
katilas. Prie to trys darbiniai
likosi užmuzzi.

MILWAUKEE, Wis. Champion
kastynėse atsitiko smarki explo-
zija, kurios keturi žmonės likosi
užmuzzi.

Netolimes ant geležinkelio.

MACON, GA. Netoli McDon-
ough susidaužė pasażierinis tru-
kis. Kiek iki szioł žino, iš pa-
sażierių ir trukio tarnų tik 7
žmonės iszliko ne užgauti; kiti
gi wisi arba užmuzzi, arba ap-
kulti.

GREEN BAY, Wis. Netoli sta-
cijos Depere susimusė bėgantis
isz Chicago pasażierinis trukas
su priesais bėgančių taworini-
niu. Prie to 6 žmonės likosi už-
muzzi, sužeistų gi yra 34.

Gaisrai.

20 d. berželio iszdegė wisas
widurys miesto Bloomington, Ill.
Blėdį ugnies padarytų skaip ant
2 milijonų dol. Ant užkirtimo
kelio gaisrai, reikėjo tulas triobas
ardyti su dinamitu.

PANA, ILL. Netoli nuo čia,
iszdegė wisa biznesinė dalis mie-
telio Tower Hill. Gaisras užgi-
mė nuo padegimo.

SOUTH BEND, IND. Sudegė
čia Morrisono hotelis. Ugnyje
pražuvo wienas žmogus, 5 ypātų
likosi sunkiai apkults; lengviaus
apkultų yra daugiau.

SALOMONVILLE, IND. Ter. Su-
dege čia Colliero namai. Ugnyje
pražuvo penketas namų sawi-
niko waikų.

GLINGHAM, Wis. Laikę pasku-
tinės audros perkunas trenkė čia
į metodistų bažnyčią, kuri sude-
gė. Prie to ir wienas žmogus li-
kosi užmuzzi.

PITTSBURG, Pa. Sautė čia di-
delis gaisras, kuriai tarp kitko
užgriebė ir Duffo kolegiją. Stu-
dentams atsėjo szokinėti per lan-
gus. Blėdys gaisro padarytos
yra dideles, skaito jas ant
\$250000.

Isz darbo lauko.

NEW YORK. Yra čia 75000
darbinų ne turinčių darbo.

TOLEDO, OH. Dirbtuwėse
Vulcan užgimė maszinistų sztrai-
kas.

PITTSBURG, Pa. American
Window Glass Co. uždarė ant
wasaros sawo dirbtuwes.

MO KEEPORT, Pa. Monon-
gahela dirbtuwės likosi uždary-
tos nežinia ant kaip ilgo laiko.

GUTHRIE, OKLAHOMA. Ren-
gia čia didelę medwinės dirbtu-
wę.

SPRING VALLEY, ILL. Sztrai-
kas czianykszczų angleksčių
traukiasi toliaus.

PORTLAND, ORE. Sztrai-
kas czianykszczų akmenų skaldy-
tojų pasibaigė; darbiniai iszka-
riawo 8 darbo walanda.

BUFFALO, N. Y. Sztrai-
kai darbinų czianykszczų liejiny-
čių pasibaigė ir didesnį jų dalis
sugrįžo prie darbo.

COLUMBUS, OHIO. Czianyk-
szzios plieno dirbtuwės likosi
ant neaprubėtuoto laiko uždary-
tos.

Kastynėse szeto Indianos
darbai eina taip prastai, kad dar-
biniai neįstengia užmokėti pri-
gulintų į unijas mokesčių.

MO KEE ROCKS, Pa. Darbai
Pressed Steel Car Co. dirbtuwėse
eina dabar labai gerai. Szitos
dirbtuwės gawo nuo Northern
Pacific geležinkelio kompanijos
reikalawimą padirbti 1000 wago-
nų už 1 milijoną dollarų. Nuo
spalių mėnesio dirbs be paliowos
per dienas ir naktis.

BLOOMINGTON, ILL. Po isz-
degimui szito miesto dabar
tukstanziai darbinų darbuojasi
ant walymo degusių ir prie staty-
mo sudegusių triobų.

BIRD EYE, TEN. Kastynėse
Whitley Coal Co. užgimė sztrai-
kai, kadangi kompanija praszli-
no nuo darbo wisus suorganizuo-
tus darbinjus.

Sztrai-
kai kalnakasų pietwa-
karinių szetų kastynėse bai-
giasi; dalis kastynių sawinų jau
susitaikė su darbiniais, turės
padaryti ir kiti kastynių sawin-
kai.

SCRANTON, Pa. Weđėjai
Marvin kastynėse pareikalavo
geresnio už sawo darbą užmoke-
sio, bet kad kompanija reikala-
wimo neiszpildė, tai jie pakėlė
sztrai-
kų.

UNIONTOWN, Pa. Naujai su-
sitvėrusi American Coke Co.,
Masontowne pirko 3000 akrų že-
mės su anglimis, ant kurios pa-
rengs kastynes ir kokso pecius.

CONNELLSVILLE, Pa. Darbai
prie kokso pecių szitate apskri-
tyje pradeda eiti niekyn; kompa-
nijos pradeda dirbti mažius; p-
reitę sanvairę degė čia jau tik
17646 peciai.

YOUNGSTOWN, OH. Enter-
prise dirbtuwėse pakėlė sztrai-
kai darbiniai garinių katilų. Sztrai-
kas užgimė užtai, kad dirbtuwės
sawininkai praszliawo nuo darbo
wieną prigulintį į uniją darbinį-
ką.

MC KEEPORT, Pa. Dirbtu-
wese National Tube Works pra-
sidėjo darbai wisuose departa-
mentuose. Reikalawimų yra už-
tektiniai, todėl darbai nesiliaus
čia per wisą wasarą.

ETNA, Pa. Etna Glass Co.
rengėsi čia pastatyti stiklo dirb-
tuwes, bet dabar nuo to atsisakė,
kadangi Pittsburg & Western
geležinkelio kompanija nesutiko
nuvesti čia geležinkelio alkūnės.

Isz Lietuwiszku dirwu.

Isz New Yorko.

Kaip jau žinote iš pagarsini-
jų laikrasziuose, 3 d. berželio
susirinko čia lietuwiai walanama-
niai ir padėjo pamatus naujai or-
ganizacijai po wardu Walanama-
nių Susiwenijimas. Apie 1 wal-
po pietų prisirinko prakiltinį wy-
rų, mylinčių tėwųnę, pilną salė.
Pirmiausiai iszrinko D-rą Szili-
gį už prezidentą ir p. A. Szili-
gį už Newarke už rasztiņką. Te-
legramai su welyjimais atėjo iš
Pittsboro, Pa., Minersville, Pa.,
Torrington, Conn., Philadel-
fijos, Pa. ir isz Pittsburgo, Pa.
Apert wietinių walanaminių, bu-
wo delegatų isz sekancijų weli-
jų Jersey City, Passaic, Eliza-
beth ir Newark, N. J., Torrington,
Conn.; Philadelphia, Scranton,
Minersville ir Plymouth, Pa.,
Baltimore, Md. Brooklyn, N. Y.

Pirmėsdi seimo, D-ras Szili-
pas, atidarydamas seimą, trump-
poje bet energiszkio kalboje nu-
rodė, kokių szidien lietuwiai ken-
čia prispaudimą ne tik nuo mas-
kolių, wokiečių, bet ir nuo bro-
lių tautiečių kunigų, nors tiems
duona duoda jų skriadiami dar-
biniai; kunigai su mums cariszk-
kai apsieina. Toliaus nurodė, kaip
kitur suwienytoms pajiegoms
žmonės numetė nuo sawo spran-
do sunkų kunigijos jungą. Po
pirmėsdižio kalbai, p. Balczionas
padarė įnešimą, kad walanama-
niai, ant iszkariawimo wisams
laiswės, turi wienytiesi, suwerti
wienjanciją organizaciją. P.
Mikolainis sawo kalboj parėmė
Balcziono įnešimą, nurodydamas
reikalą iszsiluosawimo isz tikėj-
miszkų wystyklių, ant ko reikia
tarp žmonių platinti apszwieti-
mą. Ant galo likosi nutarta su-
twerti walanaminių organizaciją
po wardu "Susiwenijimas Lie-
tuwų Walanaminių". Toliaus p.
Szestokas įnešė, kad wisi nu-
rinti prisiraszti prie tos naujos
organizacijos paduotų sawo war-
das, o priezinti walanaminiams,
kad iszeitų isz salės, bet priezinti-
gus ne buvo patėmyta. Paskui
likosi apdirbta platforma, kurią
wienbalsiai susirinkė priėmė. M.
Ambrozewiczia užmanė, idant

Walanaminių Susiwenijimas isz-
leistu laikrasztyj kaip sawo orga-
nų. P. Mikolainis patarė, kad ge-
riaus iszleidinoti broszures ir jas
arba dykai dalyti arba pardawiaėti
labai pigiai ant pakėlimo progre-
so ir praplatinimo apszwietimo.
Tokios knigutės turėtų but ap-
dirbtos nuo suprantamiausioje
formoje, kad jas galėtų suprasti
ir mažai apszwiestas skaitytojas.
Tas įnešimas likosi priimtas.

Kaslink fondo Susiwenijimo
Lietuwų Walanaminių, nutarta
imti po 25c. įstojimo ir po 10c.
kas mėnesis nuo kiekwieno sana-
rio; pinigai tie eis ant atspaudi-
mo kniguczių ir platinimo kito-
kiu būdu apszwietimo.

Įnešimas p. Romanauksko, kad
Susiwenijimas užlaikytų keliau-
jantį agentą agitatorių likosi ant
toliaus atidėtas, kada organizaci-
ja sustiprės.

Toliaus tapo pakeltas klausy-
mas apie atspaudimą kun-
Dembskio knigėlės "Apie darbus
wyskupo Wolanczauksko". Pri-
minta Susiwenijimo kasztais isz-
leisti weikalą wokiszką mokslin-
cziaus Buechnero: Pajiega ir
Medega (mažai atsisar Amerikoj
lietuvių, kurie szitą weikalą pri-
deranziai supras. Red.).

Toliaus likosi užmąnyta, kad
Susiwenijimo sanariai laidotų
per sudeginimą kunus, kadangi
toksai budas ir pigesnis ir swei-
kesnis.

Centraliszkas komitetas isz-
rinktas isz sekancijų wyrų:
Pirmėsdi — Leonas Ereminas,
519 E. 5-th str. New York.

Sekretorius — Ad. Szilingis,
57 Beacon str. Newark, N. J.
Kasierius — Wincas Gustaitis,
56 Anstie str. Brooklyn, N. Y.
Sekretoriaus pagalbininkas —
Motiejus Ambrozewiczia, 56 Bea-
con str. Newark, N. J.

Susiwenijimas kels protestus
priesz kiekwieną despoticzką pa-
sielgimą tarp dwiaszkos kaip ir
swietiszkos waldžių. Dabar jis
protestuoja priesz nežmoniszką
ir kwailiausią pasielgimą kun.
Szedydžio, kuris begėdiszkai
pamelawęs miesto majorui Pitts-
tone, perstatė tenatinius lietu-
wius kaip pesztukus ir walka-
tas ir tokiu būdu iszardė susirin-
kimą parengtą "Lietuwos Dukte-
rų Dr." Užtai seimas ir wisi lais-
wamaniai lietuwiai isztaria di-
džiausią panieką kun. Szedyd-
žiui.

Teip gi protestuojame priesz su-
naudojimą Amerikos lietuwų
wardo, kurių wardu likosi at-
spausta ir dalinama knigėlė:
"Atsiszaukimas Amerikos lietu-
wų į Popiezį". Szita knigutė
atspausta be pritarimo Amerikos
lietuvių; yra tai darbas wos ke-
lių kunigų. Nieks neturi tiesos
pasinaudoti isz wardo tukstanzčių
žmonių ant sawo asabiszkų sie-
kių. Todėl mes protestuojame
priesz panaudojimą lietuwų ir
musų wardo ir nepripažistame
reikalawimo knigutę iszreikszto.

Susirinkę ant seimo kwiečia
wisus mylinčius teisybę twerti
kuopas ir didinti mūsų Susiwe-
nijimą, kuris sustiprės, daug
naudos galės atgabendti wisi li-
tuwiszka tautai.

Naujai susitvėrusios kuopos
teiksias pinigų siųsti kasieriui, p.
Gustaicziui į Brooklyn, kuriai
yra po kaučija 250 dol., o wardus
prisiraszuei sekretoriui.

Platforma.

Mieriai Walanaminių Susiwe-
nijimo yra:
Su pagalba apszwietimo isz-
liuosuoti žmonis isz religiszkų
prietarių ir isz politiszkai-mate-
rialiszkos werguwės.

W. S. paremia ewolucijos teo-
riją, kuri moksliszkai iszguldo
klausymus apie pradį, ugį ir
iszplėtojimą gywunų, drauge
ir žmogaus.

W. S. twirtina, kad dorybė ir
etika nesirizsa su tikėjimu, bet
iszsidirba pagal reikalą ir patiri-
mą.

W. S. politikoj eina isz wien
su socialistais, priimdamas laiswę,
lygybę ir teisingumą dėl wisų
žmonių.

W. S. remia liuosybę kalbos,
presos, paczto, diskusijų ir ap-
swartymų apie wisokius dalykus,
liuosybę susirinkimų ir draugų-
czijų.

W. S. užtaria liuosybę, atmeta
tikėjimo ir proto werguę, reika-

lauja wisams lietuwiams mede-
giszkos gerowės ir politiszkos
laiswės, apszwietimo; stengiasi
nusikratyti nuo kunigijos, kuri
yra parama despotiawo.

W. S. reikalawia:
1) Idant bažnyčios ir kitoki
kunigijos turtai mokėtų paga-
wės mokesči, kaip moka wisi kiti
gywentojai.

2) Idant kunigai butų praszli-
anti isz kongreso, legislatures,
laiwynės ir mokyklų, isz kolegijų,
prieglaudus namų ir kitokių į-
rėdinių užlaikomų wisuomenės pi-
nigais.

3) Idant waldžia paliautų
wisias rūsmis tikėjimiskas į-
rėdnes artai mokiniui, ar prie-
globalai.

4) Idant waldžia liautusi rū-
smis religiszkas rūdnes, mokini-
mą tikėjimo ir tt.

5) Idant waldžia liautusi ap-
waikszzuojimo religiszkų szwen-
czijų.

6) Idant prisiega suduose ir
kitokiose waldžios įrėdnės butų
panaikinta, nes užtenka paprasto
pažadėjimo po baime baumės už-
mėla.

7) Idant wisi įstatymai ant
palaiikymo nedėlios karo reli-
giszkos szwentės butų atsaukti.

8) Idant tiesos paremtos ant
tikėjimiskas dorus butų panai-
kintos, o remtusi ant pamato
prigimtos dorus.

9) Idant waldžia remtusi ant
prigimto swietiszkio pamato,
nepražartų nė jokio tikėjimo, ne
pripažintų priwiliejų nė jokias
bažnyčias.

10) Idant kilus kare, kunigai
eity į karę ant opygnimo kraszto
kaip ir wisi kiti ukšai.

Wala. Susi. Komitetas.

Isz Pittston, Pa.

N-24 "Lietuwos" patilpo ko-
respondenciją. I. K., kuris ne-
teisingai apszwiedžia Pittstono
lietuvių, buk jie enumeratoriams
renkantiems gywentučių suraszę
ne pasidavė lietuwiais, bet mas-
koliais (korespondentas kalbėjo
tik apie tulus, jam pažįstamus
lietuvių, kurie užsiraszė mas-
koliais. Tokių gi Pittstono buvo.
Red.). Man teko kalbėti su
enumeratoriu, kuris parodė ir
suraszę, kur prie wardo ir pra-
wardžių buvo parasztyta: "isz
Rusiszkos Lietuwos". Tas gal
korespondentui teip labai ne pa-
tikto? Bet per laikraszius bu-
wo pagarsinta, kad wisi turi už-
sisiraszti isz kokios wieszpatsybės
jie paeina.

Toliaus korespondentas sako,
kad tarp czianykszczų lietuwų
ne daug yra skaitanczių laikrasz-
cziaus. Kiek asz mazciau ir ži-
nu, tas yra teisingi neteisybės:
yra čia lietuwiai turinti net po
kelis laikraszius, o mažai ras-
tume tokių lietuwų gywenimų,
kur ne butų nė wieno laikrasz-
czio.

Ant galo korespondentas už-
meta kunigui, buk jis bažnyčioj
pagarsino, kad lietuwiai užsira-
sztyt rusais (korespondentas to
wisai ne raszė, kaltino wien ku-
nigą, kad jis bažnyčioj neragino
lietuvių lietuwiais užsiraszti.
Jeigu kunigas ne ragino, tai ko-
respondentas turėjo tiesę į isz-
metinėti. Red.). Kur čia tei-
sybė? Ar gi buvo kada bažny-
čioj kas nors pasnaszas pagarsi-
ta? Labai nawatna, kad kores-
pondentai raszinėja ne teisybes
ir wisą užbaigia ant kunigų ir
bažnyčios!

Mikas Sinkewiczia.

Isz Waterbury, Con.
Kitur lietuwiai užmano sutwerti
dideles wisada žmogui reikalin-
gų ir naudingų tawurų koopera-
tywiszkas krautuwes, pas mus,
po wadowyste duszių ganytojaus,
tweria kompaniją ant parengimo
didelio saliuo. Kiek girdėt, jau
apie 50 wyrų sudėjo po 10 dol.
ant to mierio. Tai čia bent ga-
lima bus wisada gauti Kaliforni-
jos wyną ant wadowo reika-
lų. Kitur lietuwiai stengiasi
girtuoklystes mažinti, pas mus
wadawas jas stengiasi ne tik pa-
laikyti, bet dar labiau iszpлатinti.
Diewe mus saugok nuo tokių ge-
radęjų!

Blaiwasis.

Isz Coaldale, Pa.
Darbai eina čia prastai, todėl
ne turinti darbo lietuwiai tegul

čia dabar ne keliauja darbo įsie-
koti. Brėkeriai neiszdirba nė 4
dienas per sanvairę. Užmoke-
sio už darbą mažas. Darbinų be
darbo yra čia ne mažai. Coal-
dale ir Lansford apgyweniti dau-
giausiai magyurų ir slowakų; ki-
tokių tautų yra mažai. Czianyk-
cziai brėkeriai pradeda dirbti
kiekwieną dieną, bet dirba po
mažai, į 12 dienų ne iszdirba nė
70 walandų. Užmokesnis ant
wirszaus yra \$1 už 10 walandų,
o mainose po \$1.70. Isz czia-
nykszczų lietuwų du yra weik-
wisai suwengręje. Coaldalej ir
Lansforde yra 12 lietuwiszkų
szeimynų, pawienių lietuwų bu-
duyk tiek. Du lietuwiai laiko
karczemas, o trecias yra kurpius,
kiti gi yra darbiniai. Wisi
akęta tamybėse, pata nežino,
kuom yra. Iszėjus wieno "Sau-
lės" skaitytojo, skaitanczių laik-
raszczius čia nėra.

K. Rutkauckas.

Isz Warior Run, Pa.

Czianykszcziose kastynėse li-
kosi užmuzzi lietuwys Juozas
Kazimas. Prigulėjo jis prie Uni-
ted Min. Workers organizacijos.
Prie laidojimo kuno wisi organi-
zacijos sanariai emė dalywump.
Tose jau kastynėse likosi sunkiai
sužeistas Juozas Sabauskas. Isz-
traukė jį dar gywą isz kastynių
ir nugabeno į ligonbutį, bet jis
ten nuo sužeidimo pasimirė.

Isz Shenandoah, Pa.

Laikraszcziuose buvo pagar-
sinta, kad 18 d. balandžio bus
čia atlosztas teatras; teip tas ir
atsibuvo. Loszta buvo juokinga
komedija p. a. "Ponas ir mu-
žikai". Teatrą surengė wietinis
wargamistra, p. Žemaitis, kuriai
sutwėrė kuopelę isz sanarių baž-
nyczios choro. Aktoriai sawo roles
atliko gana gražiai; ypacz atsižy-
mėjo: wargamistra Dudulis, se-
nis Jonas, ponas Magerskis su
Onytė ir Lindytė. Teatras buvo
suresngtas ant naudos bažnyczios
choro ir orkestrės. Ant persta-
tymo žmonių susirinko ne daug
ir tai daugiau atkako isz Maha-
nojaus, negu wietinių, isz ko ma-
tyt, kad Shenandoryj mažai yra
suprantanczių tautiszkų įpasi-
linkiminius. Pabaigus teatrą,
choras ant keturių balsų padaina-
wo dainą "Gana broliari mums
miegoti ant kapo motinos". Dai-
na ta labai susirinkusiems patiko
ir jie rankų plojimais padėkawo-
jo dainoriams.

Puspadis.

Isz Plymouth, Pa.

23 d. berželio likosi, suarscz-
tuoti: iszleistoja "Vienybė" J.
J. Pauksztis ir redaktorius Miko-
lainis, ant apskundimo Pittstono
Szewento Kazimiero Kataliszkio
Kliubo už patilpusių nr. 24 "Wie-
nybės" korespondenciją. Abudu
apskusti pastatė po 500 dol. kau-
cijos. Prowa bus rugsėjo mėne-
sy

ISZ WISUR.

|| Mieste Tomske siautė didelės gaisras, laike kurio išdegė su wirszum 200 namų.

|| Liepos mėnesį, šių metų Warszawa atsisub žuvininkystės ir žuvių auginimo paroda.

|| Prusų waldžio iš kastynių „Ludwig“, Saksų provincijoj, išwijo 25 lenkiskų darbininkus.

|| Maskwoj, kasoje Sziarūnės Asekuracijos draugystės pasirodė nepriteklus 200000 rublių. Kasierius pasakė, kad jis tuos pinigų pralose ant beržės.

|| Wakarinėj Wokietijoj, ties miestu Kolonija užkilęs sukūrys daug bledies pridirbo, išgrūvė daug triobų. Prie to ne mažai žmonių likosi sunkiai apskultų.

|| Maskolizskas szwenziausias sinodos izdawė wisiems popams. Maskolijoj prisakymą nesimelėti už dusią garsaus rasiūninko, grafio Tolstojaus, jeigu tas numirtų be metawonės.

|| Turkijos sultanas mieste Konstantinopolij nori parengti universitetą tokį jau, kokį turi kiti Europos kraštai. Naujas universitetas susidės iš dwiejų skyrių: iš paskirto wiskieams mokslams ir iš dailės dalies.

|| Ateinanti wisiowietinė paroda atsisub Berlyne. Laikas, kada ta paroda atsisub, dar galutinai ne paskirtas. Parodos užmąnytojai ant to paskiria 1904 arba 1907m. Paroda atsisub ant Tempelhofo lauko, kur atsisubna kariaunos parados.

|| Prancuziskas astronomas Mareux garsina laikrasziuose, kad liepos, pjūtės ir rugšėjo mėnesiuose bus labai dideli karscziai: tuose mėnesiuose ant saulės pasirodys dideli juodi szlakai. Pažiūrėjime, ar tas pranaszawimas išsipildys.

|| Neseniai parengtas Warszawa politechnizskas institutas siunczia sawo kasztais 10 instituto studentų ant Paryžiaus parodos, ant susipažinimo su naujais technizskais izradimais. Kasztu škelionės ir užsilaikymo Paryžiaus uždengia institutas iš sawo kasos.

|| 14 d. berželio Paryžiaus atsisub automobilų lenktynės tarp Paryžiaus ir Lyons, taigi ant kelio 344 anglizskų mylių. Wisur pralenkė prancuzizskas automobilis Charrono; antras buvo amerikonziskas Wintono iš Cleveland, bet tas ant 2 mylių pasilikio užpakaliu prancuzizsko. Bėganti automobiliai bėgo widutinsziskai su greitumu 30 mylių į walandą.

|| Pagal atskaitą Brems ir Hamburgo maskolizskų konsulių, 1899m. per Hamburgą izskeliawo 30941 maskolizskas iszeiwys, izsko 21577 keliawo į Suwienytas Walstijas, 1896 į Angliją, 295 į Argentiną, 108 į Kanadą, 83 į Braziliją ir 42 į Afriką, per Bremą į Suwienytas Walstijas keliawo 20616, į Pietinę Ameriką 976, į Afriką 478, į Kanadą 69, į Australiją 16, į Rytinę Aziją 1. Izeiawiausz Finlandijos eiza ne priskaityti, teipogi ir 6000 ddechoborų persikelusiu į Kanadą.

|| Mieste Thaines, Prancuzijoj, karczemnikas Guobelle įlipo į tusczią nuo wyno statinę, į isz mazgoti, bet nuo prisirinkusiu wyno garų greitai likosi apswagintas ir puolė ant dugno. Pamatė tų 20 metų sunus karczemniko ir jis greitai įlipo į statinę, bet ir jis tās pats likimas pasiekė. Karczemniko pati ir kitas jo sunus, kurie netoli dirbo ir matė, kaip tēwas ir sunus įlipo į statinę ir ne matydami iszeinant, atėjo pažiūrėti. Pamatę, kas atsitiko, antrasis sunus szoko į statinę, bet ir tās gazi apswagiuo ir tās puolė ant dugno. Ant pasilikusios ant kiemo karczemniko paczius rikimo subėgo kaimynai, bet nieks izs jų nedrįso lipti į.

widurį; atsineszė geležinius wazsus ir su jų pagelba izstraukė isz statinės ten gulpizcius, bet atgalwinti nė wieno izs jų ne pasisekė, wisi užtrozsko nuo wyno garų.

|| Pagal kas metų izleidžiamą knygą „Minerva“ apie augeszciausiu mokslų mokyklas, ant wiso wieto yra isz wiso 141 universitetas; studentų juose buvo pereituose metuose 233817. Iszwiso universitetų skaitliaus: 121 yra Europoj, Amerikoj 9 (roda Suwienytose Walstijose daug yra mokyklų wadinamų uniwersitetais, bet isz jų yra tik 6, kurie yra werti to wardo, koki gali buti prilyginami prie Europos uniwersitetų). Azijoj 5, Australijoj 4, Afrikoj tik 2. Pagal skaitliu studentų, pirmą wietą užima Paryžiaus uniwersitetas, kuriame yra 11827 studentai; toliaus eina Berlyno uniwersitetas su 10825 studentais, Kairo su 8246. Isz Amerikonziskų uniwersitetų daugiausiai studentų, nes 3000 turi Cambridge uniwersitetas; Australijoj Sydney uniwersitetas turi tik 500 studentų. Mažiausiai studentų turi Feraras (Italijoj) uniwersitetas, nes tik 100. Apart uniwersitetų, ant wiso wieto yra dar 82 specijalizskos moksliškios įtaisos, kaip kolegijos, akademijos, institutai, su 27280 studentų; augesztenių technizskų mokyklų 44 su 32120 studentų; žemdarbystės institutų 34 su 6416 studentų; weterinorizskų institutų 18 su 4813. Tokiu būdu ant wiso žemės pawirszius besimokinančių augeszciausiu mokslų yra 305000 studentų, arba 1 ant kiekwieno 50000 žemės gywentojų.

Naujai užmanytas programos Romos katalikams Wokietijoj.

Dras Beyschlag, teologijos profesorius Halley, pagarsino praėjusiam mete užmanymą, idant keli tuzinai wiskųjų protestonizskų bažnyčių, po rėdo globa išsanczių, susiwenytų į wieną tautizską bažnyčią. Kaip pritarimam tam užmanymui, literatizskas katalikizskas laikrasztis „Odin“, izleidžiamas Muenchene, Bawarijoj, paduoda sekancizskas propocijas, paimtas izs knigos: „Der Catholicismus am Scheidenwege“, pagarsėjusio katalikizsko autoriaus: „Popiezius pripažįsta Romą už sostapilę italizskos katalizskos, ir gaus tiek pinigų, kiek katalizskas randas pažadėjo jam 1870m. Užtai popiezius iszizda tiesos kėlimo į bajorus, grafos, kunigaikszczius ir dalinimo wiskųjų titulų tinkamoms ypatomis.

„Popiezius bus renkamas wienwal isz kitokios tautos, negu buvo mirtis. Zokonas jezuitų liks pawerstas myriui; nauji sanariai de bus primami į klostorius. Turtai to zokono, po izmirimui, teks popieziuskam sostui.

„Wokietijos katalikai turi įsteigti tautizską bažnyčią su tam tikra neprigulmyste. Wirszininku jos bus arki-wyskupas Kolonijos (Koelno).

„Kas deszimta metų Wokietijos katalikai laikys kongresą Kolonijos katedroje. Oficializska kalba bažnyčios turi buti tiktaiz woksizka. Wisi susinesimai su popieziumi ir kardinolais turi buti atliekami wien woksizkoje kalboje. Dekretai, ar koki nors paliepimai popiezius 44 bus skelbiami Wokietijoj kaip tikt su pritarimu arki-wyskupo Kolonijos.

„Ant auklėjimo kuningijos tinkamai su izgalėmis laiko turi buti parupinti fondai. Katalikizski laiswi uniwersitetai, ant pawidalo anglizskų, turi buti įsteigti. Woksizka Kollegija Romoj ne bus toliaus palaikoma. Woksizki katalikizski kuningai turi buti mokinami tēwynėje ir patrijotizskoje dwasioje. Wisi mokinis woksizskuose uniwersitetuose lygiai su protestonizskais kuningais. Wisos mekanizskos religijizskos ceremonijos turi buti panaikintos. Naujas brewijorius geroje woksizkoje kalboje ir naujai izsguldyta Biblija pagal wertimą Liuterio, turi buti parupinti.

„Teip wadinamas INDEX LIBRORUM PROHIBITORUM, arba „Suraszas uždraustų knygų“, ne turės jokios painiojancios wėikmės ant skaitytojų Wokietijoj. Kiekwienam walia yra skaityti wiskizskas kningas. Ant bažnyčios Wokietijos „Index“ gali buti parengtas, bet tikt ant perserģėjimo skaitanczių. Kiekwienas turi laiswę skaitymo. Wisi atlaidi turi buti izbraukti isz maldakningių, o kas tik gali izrodyti garbę Diewu, ne weizant ant koki nors buwusiu uždraudimų bažnyčios, turi buti gwildenami, teipogi Hindu ar kita kiti orientalizskų filozofų rasztai.

„Protestonai turi buti laikomi kaipo krikscziuons lygioje mieroje su sanariais katalikizskos bažnyčios, ir lygiai guodojami. Kas dalywauja maldose ewangelizskos bažnyčios, turi tiek pelno kiek ir beklauantis miszių. Geistina yra kooperacija abiejų kuningijų ant užlaimko twarkos ir geresiuo susipratimo. Bažnytiniai laikraszius ne turi westi rusczijų polemikų. Katalikizskos mokslo rankwedziuose ne turi tilpti joks izskraipymas teisybės ir atwiri turi izpažinti praėjusias silpybes bažnyčios. Kaip matomas ženklas pripažinimo, Wokietijos ciecorius karuowos iszenowizka budu katedroje Berlyno su karuna Karolio Didžiojo. Jis pats uždės sau wainiką ant galwos, bet liks paustytas per popiezius pasiuntinį. Ciecorius, pasiremdamas ant sawo uždėdo, bus tikru apginėju bažnyčios ir gwarantuos popiežiui neprigulmystę ir apsaugojimą. Teip dwiasizskos, kaip ir swietizskos galwos turi eit ranką į ranką. (izs „Literary Digest“).

Kun. B. Dembskis.

Naujos knygos.

Kuoni žmones gyvena? Maskolizski paraszas Leonas Tolstoj. Ant lietuwizsko izsgulde Antanas A. Jocius, 1900 m. To paties autoriaus kasztas atspaudyta Lietuwizskoje spauswteje. Waterbury, Con.

Szita apysaka pirmiaus tilpo „Bažnyčios Tarne“ ir isz jo į knigutę skryimui atspauszta kasztas ne autorius, bet wertejo. Grafas Tolstoj priguli prie geresni maskolizskų rasiūninkų, jo rasztai werciziami yra į wisas ciliwilizuotų tautų kalbas. Ypac teisingai apraszo maskolizskų tamsinių ir warguolių gyvenimą, jų wargus ir menką protizską ir dorizską izsilaicinimą. Prie tokių priguli ir apysakėlė „Kuoni žmonės gyvena? Lietuwizskas wertimas ne blogas.

Wietines Zinios.

— Pereitos nedėlios diena, karas Evanston linijos ant Chicago awei, ne toli Madison ulycios, isz szoko isz rėlių. Prie to keturi pasazieriai likosi gana skaudžiai apskulti.

— Sugrįžo į Chicago isz Maskolijos prezidentas czianykszcziio uniwersiteto p. Harper. Jam caras ir rėdas Maskolijoj teip patiko, kad įweda į uniwersitetą katedrą maskolizskos kalbos ir rasziawos. Ant profesoriaus pasikwietė tikrą maskoliją.

— Lenkai, czeikai ir kiti reikalauja, kad publizskose mokyklose, kur daugumas waių yra lenkai arba czeikai, butų mokinama waių prigimta kalba. Galėtu tās isderėti ir lietuwiai, jeigu jų waiikai lankytų publizskas mokyklas; dabar nėra, turbūt, ne wienos, kur butų nors deszimts lietuwijų mokininių.

— Katalikizski Blaiwinjikai, ant sawo susirinkimo atsisubusiu Chicagoj pereitos nedėlios diena, nutarė reikalauti, kad ant bažnytinį pikinjų ir fairų ne butų pardawinėjami swaiginiai gėrymai. Jeigu ir laike musų „fairų“ ne butų tos „Diewo dawanos“, kunigėlis nė pusės tiek dawanų „Ant Diewo garbės“ nesurinktų. Todėl jis turbūt nesutiks ant nusprendimo Katalikizskų Blaiwinjiky.

— Stanislawas Dowiat, brolis pažįstamos lietuwiams daktarės, Maryjos Dowiat, pabaigė uniwersitetą Champaign, Ill. ir d. berželio gawo diplomą inžinie-

rius mechaniko. S. D. atkako į Ameriką su tēwais kaipo mokininis Wilniaus gimnazijos, pastoj į publizską mokyklą; po metų izlaikė egzaminą į augsztesnę mokyklą „High School“. Pabaigęs szitą, įstoj į szteto uniwersitetą, kurį pabaigęs, sugrįžo į Chicago kaipo inžinie-rius-mechanikas.

— Chicagoj parapijos bus kiti taip padalytos, tų nusprendė wykupas Feehan. Zioma ir lietuwizskoj parapijoj bus permalnos, kadangi mat negalinti su kn. Krawczunu susitaikyti, o pas wyskupą ne rasdami teisybės, priversti likosi sutverti kitą parapiją. Ant dwiasizsko wadowo į naują parapiją wyskupas dawė kun.Steponawyczio, buwusį pirmiaus asistentu pas Krawczuną. Ar prie szito bus geresnė twarka parapijos rokudose, tū wėliaus pamatysime. Kol ne bus pastatyta bažnyčia, kn Steponawyczius antros parapijos lietuwiams laikys diewmaldystą czeų bažnyčioj.

Pasilinksminimas.

WATERBURY, CON. Czianykszczi Susiwenijusi wardo Szwento Kazimiero Draugystė, isz priezasties sawo 15 met. sukaktizwju, ant 4 d. liepos rengia puikų pasilinksminimą, kuriai atsisub ant farmos guodotino kn. Žebrio. Bus puiki muzika ir teipogi wiskų gėrymai. Užprasame wisiu wietinius ir aplinkinius lietuwius ir lietuwaites, teipogi lietuwizskas draugystės dalywauti musų pasilinksminime. Sanariai Draugystės mar-zuos pilnoj grožybėj isz lietuwizskos mokyklos ant John ul., marzawimas prasidės po 10 wal. ryto. Pusę pelno už izsparduos gėrymus nutarėme apwersti ant naudos kankintinių isztremtų už lietuwystę į Maskolijos widurius.

Wardan wisiu Draugystės, Prezidentas K. Ch. Kazėmkas.

Aukos ant kankintinių.																																																																	
Surlinktas ant prakabų socializistiskos kuopos 5 d. gegužio 1900 m. Newark N. J.																																																																	
Dr. J. Szaliupas, „ „ „ „	\$2.00																																																																
J. Szewickas, „ „ „ „	„ 25c	W. Ambrozewicz, „ „ „ „	„ 25c	J. Warinikas, „ „ „ „	„ 50c	W. Strongis, „ „ „ „	„ 25c	E. Gagnienė, „ „ „ „	„ 10c	P. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30
W. Ambrozewicz, „ „ „ „	„ 25c	J. Warinikas, „ „ „ „	„ 50c	W. Strongis, „ „ „ „	„ 25c	E. Gagnienė, „ „ „ „	„ 10c	P. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30		
J. Warinikas, „ „ „ „	„ 50c	W. Strongis, „ „ „ „	„ 25c	E. Gagnienė, „ „ „ „	„ 10c	P. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30				
W. Strongis, „ „ „ „	„ 25c	E. Gagnienė, „ „ „ „	„ 10c	P. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30						
E. Gagnienė, „ „ „ „	„ 10c	P. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30								
P. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30										
P. Pranienis, „ „ „ „	„ 10c	Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30												
Ign. Gubis, „ „ „ „	„ 10c	A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30														
A. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																
J. Maczulis, „ „ „ „	„ 10c	Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																		
Kaz. Eremias, „ „ „ „	„ 10c	Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																				
Pr. Dulnickas, „ „ „ „	„ 10c	J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																						
J. Walczekius, „ „ „ „	„ 10c	Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																								
Levin (anglis), „ „ „ „	„ 10c	Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																										
Pet. Walickas, „ „ „ „	„ 10c	P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																												
P. Dalida, „ „ „ „	„ 10c	St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																														
St. Wirginis, „ „ „ „	„ 10c	Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																
Ad. Daukszis, „ „ „ „	„ 10c	A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																		
A. Dapzius, „ „ „ „	„ 10c	K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																				
K. Stankus, „ „ „ „	„ 10c	J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																						
J. Anderson, „ „ „ „	„ 10c	Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																								
Bewardis, „ „ „ „	„ 10c	Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																										
Humas, „ „ „ „	„ 10c	Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																												
Swytra, „ „ „ „	„ 10c	P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																														
P. Stankewicz, „ „ „ „	„ 10c	Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																
Maczinskas, „ „ „ „	„ 10c	P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																		
P. Maczinskiene, „ „ „ „	„ 10c	Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																				
Kockas, „ „ „ „	„ 25c	St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																						
St. Lukaszunas, „ „ „ „	„ 10c	Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																								
Relwickis, „ „ „ „	„ 10c	B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																										
B. Jankaucius, „ „ „ „	„ 25c	2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																												
2 praw. nežinomos po „ „ „ „	10—35c		\$6.30																																																														
	\$6.30																																																																

Wienybės redakcija pristatė \$27.00

Jos. Metrickis Greensburg, Pa. „ 25c

Nuo seniaus likę kasoje \$11.88

Sziedien yra kasoje wiso \$45.43

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo sunus, Juozapo Balcziaus, Kauno gub., Raseinių paw., Mirczių kaimo, gyweno Chicagoj. Jis pats, ar kas kitas, teiks duoti žinį ant adreso: Mike Balczius, Box 245, Coal Centre, Pa.

(29-6)

Pajieszkau sawo pusbrolio, Juozapo Kontowto, Kauno gub., Raseinių paw., Pawarskizs kaimo. Meldžia atiszaukti ant adreso: John Letik, Fraser, Iowa.

Pajieszkau sawo pusbrolio, Antano Stanewicziaus, Kauno gub., gyweno Philadelphiaj, Pa. Teiks atiszaukti ant adreso: Jonas Rekasius, Box 112, Somerville, Conn.

Pajieszkau Kostantino Gauspo ir Jono Budraczio, Kauno gub. Raseinių paw., Manekij kaimo. Jis patys, ar kas kitas, teiks duoti žinį ant adreso: Stan. Anusauskis, 4514 S. Paulina St., Chicago, Ill.

Jaunas wyras pajieszkio jaunos, doros merginos ant apsiwedimo: tur mokėti anglizskai raszyti ir skaityti. Te atiszaukti ant adreso: W. A. Zarembo, Box 645 Pittston, Pa.

Pajieszkau sawo pusbrolio Powilo Murausko, Kauno gub. Raseinių paw., Paakmenės kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teiks duoti žinį ant adreso: Tony Zarembo, Box 139 Beaumont, Wis.

Pajieszkau Benedikto Urzio, Mikolo Atkocuno ir Juozapo Szlekio. Jis patys, ar kas kitas, teiks duoti žinį ant adreso: A. M. Urzy, Daly West, Park City, Utah.

Pajieszkau Stanislawo Iwanusko, Lygromos parap. Jurgio Baukwicziaus Pakrojaus parap. ir Agnieszkos Norkaitės Lankuwos parap. wisi Kauno gub. Teiks atiszaukti ant adreso: Jonas Winslowas, Box 7, Seatonsville, Ill.

Pajieszkau sawo brolio Jono Pocerwicziaus, Kauno gub. Raseinių paw. kaimo Guduila. Teiks atiszaukti ant adreso: Petronela Pocerwiczute, 164 Valley st., Lawrence, Mass.

APIE TURTO ĮSIRBIMĄ.

Paraše Schram.

(Tąsa.)

„Turtingumas visuomenės, kurioj wies-patuoja kapitaliziska produkcija, isrodo didziu taworų surinkimu! Užsilikime pirmučiausiai klausymu, nuo ko priguli werte produktų? Produktas yra daiktas, kurį galima waldyti.“

„Kiekvienas waldomas daiktas gali but waltojamas dwiejopai. Vienas waltojimas yra paprastas, kada mes waltojame daiktą musų reikalams pakakinti; tai yra waltojimas atsakomas daikto prigimimui. Kitas waltojimas yra priešingas daikto prigimimui, nes waltojame patį daiktą, bet tik apmainome jį ant kito daikto. Pavyzdžiui imant: batus galime sudėvėti kaipo awalą ir suwartoti juos kaipo mainų daiktą. Pirmutinis waltojimas yra tikrasis, antrame-gi mes teipgi waltojame batus, bet ne tam, kam jie yra paskirti, nes batai pasiuti awėti, mes-gi juos ne awim, bet tik mainome ant kito.“

Šitą skirtumą tarp wertes, stačiai waltojant daiktą (sunaudojama werte) ir terp wertes, mainant jį ant kito (mainoma werte), is-tarė dar už 2200 metų Aristoteles, grekonių galwočius, ir iki šiol tasai skirtumas yra pamatinė teisybė politizskos ekonomijos. Tada produktai, batai musų paweikalo, dar ne buvo daromi mainams, bet tik sawo reikalams pakakinti, ir tik ko perdaug turėta, buvo parduwodama. Šiadien gi visi dirba vien tik mainams ir tai yra ženklas kapitalizistiskos produkcijos.

Kiekvienas daiktas, mainams padarytas, turi buti kam nors reikalingas, turi pakakinti keno nors reikalą ar reališką, kaip sakysim alkis, arba fiktywiską, kaip antai, pagawidavimas orderių (medalių). Nieks neims to, kas jam wisiškai netinka, taigi taworas turi turėti sunaudojamą wertę. Tik daiktas turintis sunaudojamą wertę gali buti taworu.

Vienok ne wiskas, kas turi sunaudojamą wertę, yra taworu. Šwiesas, oras, saulės spinduliai, upės wanduo, vis tai yra daiktai labai reikalingi žmogui, vienok wisi šitie daiktai nėra taworais. Mes turime jų tiek daug, jog kiekvienas gawna juos be darbo ir be trisuo. Bet kaip pasisėime ir parsinėime wadens į miestą ir tokiu būdu padėsimę darbą wandeniui parsigabendi, jis turės jau wertę, nes prie naturalizskos sunaudojamos wertes per darbą prisidėjo da kitokia werte ir tokiu būdu wanduo tapo taworu, turi jo wertę t. y. mainomą wertę.

Taigi mainoma werte priguli nuo sunaudojamos wertes, vienok tokią sunaudojamą wertę, kurios padarymui wisiškai nereikia darbo, niekada negali pawirsti į mainomą wertę. Darbas ir tai naudingas darbas yra pirmutinė sanlyga, idant daiktas turėtų mainomą wertę.

Nuo ko-gi priguli mainoma werte?

Jeigu norime išaiskinti sau šitą ant pavydžiū, tai geriausiai išsirinkti prasčiausią atsitikimą, kur mainai daromi be pinigų. t. y. teip, jeigu wieną taworą maino tiesiog ant kito taworo.

Audėjas išaudė 20 mastų audimo, kurio pats fereikalauja; siuwėjas pasiuwio drabužį, kuris jam teippat nereikalingas; audėjui reikia drabužio, o siuwėjui audimo; juodu maino sawo padarinius, sulgydami teip, jog 20 mastų audinio turi tokią pat wertę, kaip drabužis.

Audėjas dirba toliaus ir apmaino audinį ant yvairių padarinių, sakysime, jis perka stalą už 20 mastų audinio; už tokį pat audinio didumą perka 100 svarų duonos; tiekpat audinio duoda už 40 mierz anglių ir ant galo už 20 mastų topat audinio gali dar nusipirkti ir knygą.

Mainant šituos daiktus, jų werte yra wienokia, t. y:

20 mastų audinio lygus 1 drabužiui,
20 „ „ „ 1 stalui,
20 „ „ „ 100 svarų duonos,
20 „ „ „ 40 mierz anglių,
20 „ „ „ 1 knyga.

Wisi šitie padariniai yra sunaudojami daiktai, kurie pakakina yvairius žmonių reikalus. Bet nors reikalai, kuriems jie tinka, yra yvairūs, teipgi nors tie daiktai padaryti ne is wienokios medegos, vienok jie yra pawasūs wienis į kitą dwiejopai: pirmą—wisi jie padaryti is medegos prigimimo duodamos; antrą-gi—į juos wisius įdėta naudingas darbas.

Kadangi darbo padariniai arba daiktai yra yvairūs, tai juos galima mainyti wieną ant kito, nes nieks nemainytų drabužio ant tokio pat drabužio, drobės ant drobės; tiktai padariniai yvairūs ne to paties darbo gali buti mainomi, t. y. gali tapti taworais.

Išizurėkime arčiaus į taworus ir persitiktinsime, jog audinį yra darbas audėjo, kuris perdirbo į audinį lygus, gautus per žemdarbio darbą; jog drabužyje yra darbas siuwėjo, gelumbių dirbėjo ir dar wilna (šitoji teip-gi yra prigimimo produktas, pagawintu žemdarbio darbu); jog stale yra darbas staliaus, medžių kirtiko ir dar medis. Duonoje teipogi randame darbą duonkepčio, maluninko ir rugius, kurie yra pagawinti žemdarbio darbo. Anglyje yra darbas anglekasio, knygoje darbas popierz fabrikio darbininko, spauswutininko, knygų apdarytojo ir darbas autoriaus, parašusio knygą. Vienok šitie atskyri darbai yra teip yvairūs, jog sunku rasti juose ką nors bendro, jai ne tai vien, jog wisiuose juose yra ištekis ar

tokis žmogaus darbas. Sweisas žmogus per patyrimus ir pamokinimus gali išmokti dirbti kiekvieną is tų darbų. Juo darbas lengvesnis ir prastesnis, juo mažias laiką reikia žmogui ant jo išsimokiniimo, juo painesnis ir sunkesnis darbas, juo daugias laiką reikia išsimokiniui.

Jeigu atsižvelgsime į tuos laikus*, kada kaimietis pats maldawo sawo jawus girnomis ir pats kep dawo is jų saw duoną, tai atsiminsime teipogi, kad ir linai budawo werpiami namieje o ne fabrike, teipgi ir drabužis budawo namieje siuwamas. Taigi tada tas pats žmogus buvo tai artojas, tai maluninikas, tai duonkepjis, tas pats žmogus ispradzių atlik dawo artojas darbą, paskui audėjo darbą, o ant galo ir siuwėjo. Zioma, tada tas pats žmogus pats kirs dawo medžius miške, paskui patasai statydawo sawo grincią; taigi jis buvo wienkart ir kirtiku ir dailide ir staliu. Žodžiū—tada tas pats žmogus atlik dawo tokius yvairių darbus, kurie šiadien išrodo mums wisiškai nepawasūs wienis į kitą. Vienok is to, kad pats žmogus įsteng dawo atlikti tiek yvairių darbų, kaip tai galima matyti is musų pavydžio su kaimiečiu, taigi is to aiškiai matome, jog wisi tie yvairūs darbai yra ne kas kitas kaip tik paseknė (rezultatas) tos pačios žmogaus darbo galės.

Wisiuose augščiaus minėtuose išdirbimuose (produktuose): audinyje, drabužyje, stale ir tt. yra įdėtas newienokis darbas, bet arčiaus išizurėję į tuos yvairius darbus, pamatysime, kad skirtumas yra wien tik toks, jog wiename produkte daugias. Kitame mažias yra žmogaus darbo. Darbas yra kiekwiename produkte arba tawore, o kadangi galime lyginti tik daiktus wienokios wertes, o is kitos wėl pusės minėti taworai turi wienokią mainomą wertę, tai is to išeina, jog žmogaus darbas, kuris yra wisiuose taworuose, pagawina tą, ką wadiname mainoma werte.

Mažai to, taworuose yra ne tik, apskritai imant, mainoma werte, bet werte tam tikro aprubežiuoto didumo; kadangi mainomos wertes pamatas yra darbas, tai galima sakyti, taworuose turi but tam tikras daugumas žmogaus darbo. Kuom gi galima mieruoti darbą?—Laiku, kuris ant jo suwartotas. Taigi galime pasakyti, kiek walandų audėjo darbo yra audinyje, kiek walandų siuwėjo darbo yra drabužyje. Bet audėjo darbas yra kitoks negu siuwėjo; artojas darbo lengwias išmokti, ne kaip darbo, kurį atlieka raštinnikas arba moksliūcius. Kiekwienoje walandų audėjo arba staliaus darbo yra dalelė laiko, sunaudoto amatu išmokti, per tai waland staliaus darbo yra dusyk painesnė, nė kaip walandu darbo kaimo berno, kuriam jokio mokslo nereikėjo sawo amatu išmokti. Dar aiškias matyt šitas skirtumas, imant moksliūcius darbą. Jisai turi mokintis metus, idant įgti apskritą proto sugudrėjimą, paskui išitus mėnesius turi atidėti ant tam tikrų tyrinėjimų, idant galėtų pawasėti wėikalą, o pats rašymas yra darbas, kurį galima atlikti per kelias walandas. Wienog tame nedideliame walandų skaitlinyje yra wisiokis walandu darbo, suwartoto mokslui; pertai wiena walandu rašytojo darbo yra lygi, saky sim 10 walandų paprasto žmogaus darbo.

Šitoje wietoje turime atkreipti atydą ant to, ką moksle wadina kwalifikuotu darbu ir kuom tokis darbas skiriasi nuo paprasto darbo. Apskritai paprastas darbas yra atskiriamas nuo augstesnio arba kwalifikuoto darbo tuom, kad augstesniui darbu dirbti, pirmiaus reikia išėti tam tikras moksas. Darbas, kurį gali atlikti kiekvienas sweikas žmogus, nesimokines jo tam tyčia, yra laikomas per paprastą darbą. Kiekvienas gi darbas, kuris reikalauja ilgesnio ar trumpesnio mokslo, wadinasi augstesniu darbu. Augstesnis arba kwalifikuotas darbas per tą patį laiką padaro daugias mainomas wertes, nė kaip paprastas. Tai galime matyti is pavydžio.

Sakysim, jog kas nors, waldžiai pasiulus, apsiėmė padaryti kokią nors labai painią prietaisą, jog po daugelio nelaimingų bandymų ir po trejų metų darbo pasisekė jam ant galo padaryti tas daiktas. Todėl teisingai galime tvirtinti, kad jis dirbo tą prietaisą trejus metus, nes toj prietaisoj yra trejų metų darbas, pertai jį turi mainomą wertę trejų metų darbo.

Jeigu sliesorius pagalbininkas turi trejus metus mokintis, idant galėtų padaryti spyną, tai jis teipgi gali pasakyti, jog toje spynoje yra trejų metų darbas. Bet padarys wieną spyną, jis nepaliauja dirbės ir nuolatos daro spynas. Taigi jei paskui jis įstengs padaryti dvi spynas per dieną, tai kiekwienoje spynoje bus pusė dienos darbo. Bet dabar reikia šis-tas paaiškinti, nes kas nors galėtų pamislyti, jog pirmutinė spyna werta trejų metų darbo, antra gi, trečia ir wisiokis spynos tiktai pusės dienos darbo. Dalykas yra tokis: sliesorius pertai, kad trejus metus mokinosi, teip išmoko sawo darbą, kad wienai spynai padaryti reikia jam tik pusės dienos darbo. Taigi nereikia sakyti, jog pirmutinėje spynoje, kurią jis yra padaręs, yra wisi trejų metų darbas, o kitose spynose jau nieko daugias, kaip tik darbo laikas, butinai reikalingas wienai spynai padaryti, atbulai, reikia sakyti, jog kiekwienoje spynoje, kurią jis padaro, išskyrus laiką butinai reikalingą spynai padaryti, yra teip pat ir dalelė to la

